

УДК 336.1

І. А. Ангеліна

кандидат економічних наук, доцент,
Донецький національний університет
імені Михайла Туган-Барановського,
Україна abitur@donduet.edu.ua

СИСТЕМА ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ І НАГЛЯДУ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ

Анотація. Систематизовано державні органи України, що здійснюють контроль і нагляд за бюджетною системою, фінансовим та грошово-кредитним ринками, визначено їх правовий статус і функції. Запропоновано методичний підхід до об'єднання органів державного фінансового контролю та нагляду в єдину систему на основі ідентифікації їх функцій, органів координації, підпорядкування, підзвітності. Формалізовано відносини між суб'єктами, які здійснюють зовнішній і внутрішній державний фінансовий контроль, банківський нагляд, фінансовий моніторинг, регулювання фінансових ринків.

Ключові слова: державний фінансовий контроль, система, органи, нагляд, реформування.

И. А. Ангелина

кандидат экономических наук, доцент,

Донецкий национальный университет экономики и торговли имени Михаила Туган-Барановского, Украина

СИСТЕМА ОРГАНОВ ГОСУДАРСТВЕННОГО ФИНАНСОВОГО КОНТРОЛЯ И НАДЗОРА УКРАИНЫ: ПРОБЛЕМЫ ФОРМИРОВАНИЯ

Аннотация. Систематизированы государственные органы Украины, которые осуществляют контроль и надзор за бюджетной системой, финансовым и денежно-кредитным рынками, определен их правовой статус и функции. Предложен методический подход к объединению органов государственного финансового контроля и надзора в единую систему на основе идентификации их функций, органов координации, подчинения, подотчетности. Формализованы отношения между субъектами, которые осуществляют внешний и внутренний государственный финансовый контроль, банковский надзор, финансовый мониторинг, регулирование финансовых рынков.

Ключевые слова: государственный финансовый контроль, система, органы, надзор, реформирование.

Iryna Anhelina

PhD in Economics, Associate Professor, Donetsk National University of Economics and Trade

named after M. Tugan-Baranovsky, Ukraine

31 Shchorsa St., Donetsk, 83050, Ukraine

SYSTEM OF STATE FINANCIAL CONTROL AND SUPERVISION INSTITUTIONS IN UKRAINE: PROBLEMS OF FORMATION

Abstract. *Introduction.* The budgetary system, financial and monetary markets are an important object of state control and supervision, but a holistic understanding of financial control and supervision and their organs do not exist in Ukraine. Complex relationships between functions require a separation and identification of relations between them to build a unified system of financial control and supervision. *Purpose.* to form an idea of a single integrated system of state control and supervision, and relations formalization between them. *Methods.* a systemic approach, critical assessment regulations, functional analysis, formalization, identification ties. *Results.* a holistic view of a single system of state control and supervision was formed. The relationships between entities engaged in external and internal public financial control, banking supervision, financial monitoring, and regulation of financial markets were formalized. *Conclusion.* It is defined that the state finances are a sphere of state financial control and financial monitoring, and market of financial services is a sphere of state financial supervision. The state financial control is a system of control, analytical, expert measures of governmental organs for public sector entities. The state financial supervision is over-departmental kind of state control of the market entities. The organs of state financial supervision are accountable to the organs of state financial control, and organs of internal state financial control are accountable to the organs of external state financial control in point of legality and effectiveness of public funds usage by them.

Keywords: state financial control; system; organs; supervision; reformation.

JEL Classification: E44, E60, E69, G18, G20

Постановка проблеми. Нинішній період розвитку України характеризується проведенням адміністративної реформи, зміною принципів державного управління економікою і функціонування його окремих підсистем – державного регулювання, державного контролю, державного нагляду тощо. Програмою економічних реформ на 2010–2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава» визначено, що основними завданнями у сфері державного нагляду та контролю мають стати [1]: зміна підходів до здійснення державного нагляду від прямого контролю до профілактики й запобігання порушенням законодавства; скасування дублюючих контролюючих функцій тощо. Важливими об'єктами державного контролю і нагляду є бюджетна система, фінансовий та грошово-кредитний ринок, але цілісного уявлення про фінансовий контроль і нагляд та їх органи наразі не існує. Складні відносини між суб'єктами, які здійснюють зовнішній і внутрішній державний фінансо-

вий контроль, банківський нагляд, регулювання фінансових ринків, потребують розмежування функцій та ідентифікації зв'язків між ними для побудови єдиної системи органів фінансового контролю і нагляду. Її цілісність дозволить чітко визначити сфери та повноваження контролюючих органів, раціоналізувати їх діяльність, що забезпечить ефективне використання державних коштів і створить стимули для економічних агентів – підконтрольних суб'єктів – у частині дотримання норм закону та ринкової дисципліни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми розвитку державного фінансового контролю досліджуються у працях таких зарубіжних учених, як Петерсон Й. (Peterson, 2012), Шеклтон М. (Shackleton, 2012) [2], Майкелл Дж. (Mikesell, 2011) [3], Паувер М. (Power, 1999) [4], Вейріч Т. Р. (Weirich, 2012), Чурик Н. Т. (Churyk, 2012), Пірсон Т. С. (Pearson, 2012) [5], Чень Г. Г. (Chen, 2009), Форсайт Д. В. (Forsythe, 2009), Вейкарт Л. (Weikart, 2009),

Вільямс Д. В. (Williams, 2009) [6]. У дослідженнях вітчизняних науковців активно обговорюються недоліки і перспективи розвитку системи державного фінансового контролю України. Скоропад І. С. [7, с. 265] до основних її вад відносить: фіскальний характер більшості контрольних процедур; переважання заходів подальшого (наступного) контролю; неусвідомленість важливості внутрішнього фінансового контролю; низький рівень дієвості механізму адміністративних стягнень; зростання фінансових порушень у сфері використання бюджетних коштів. Вацик Н. справедливо акцентує увагу на тому, що регулююча і каральна функції контролю не кореспондують із процесами розвитку та вдосконалення. Світова практика розвинутих країн довела ефективність іншого підходу: контроль не заради контролю, а контроль як механізм ефективного управління [8, с. 186]. У науковій літературі не існує однозначного трактування понять «контроль» і «нагляд» та поглядів на співвідношення між ними. Зокрема Полухович В. І. розглядає державний фінансовий контроль на фондовому ринку як форму реалізації організаційно-господарської функції державного регулювання, а нагляд – як різновид контролю [9], що здійснюється із певних питань та обмежений у методах впливу [10].

Мета статті – обґрунтування методичного підходу до об'єднання органів державного фінансового контролю і нагляду в єдину систему на основі ідентифікації їх функцій та формалізації відносин між ними.

Основні результати дослідження. Система державного фінансового контролю складається із двох підсистем – зовнішньої і внутрішньої. Бюджетний кодекс України визначає, що контроль за використанням коштів Державного бюджету України від імені Верховної Ради України здійснюється Рахунковою палатою [11]. Діяльність центральних органів виконавчої влади, які забезпечують проведення державної політики у сфері контролю за дотриманням бюджетного законодавства, координується та контролюється Кабінетом Міністрів України. Розпорядники бюджетних коштів в особі їх керівників організують внутрішній контроль і внутрішній аудит та забезпечують їх здійснення у своїх закладах і підвідомчих бюджетних установах. Стаття 26 попередньої редакції Бюджетного кодексу України до органів зовнішнього контролю відносила також Головне контрольно-ревізійне управління України, що суперечило міжнародним стандартам функціонування вищих органів фінансового контролю [12].

На жаль, Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» не оперує поняттями «зовнішній», «внутрішній» державний фінансовий контроль і регламентує діяльність лише центрального органу виконавчої влади, уповноваженого Президентом України на реалізацію державної політики у сфері державного фінансового контролю [13], яким є Державна фінансова інспекція України [14]. Вона здійснює державний фінансовий контроль за використанням і збереженням державних фінансових ресурсів, необоротних та інших активів, правильною визначення потреби в бюджетних коштах і взятими зобов'язаннями, ефективним використанням коштів та майна, станом і достовірністю бухгалтерського обліку, фінансової звітності у міністерствах та інших органах виконавчої влади, державних фондах, фондах загальнообов'язкового державного соціального страхування, бюджетних установах і суб'єктах господарювання державного сектору економіки, а також на підприємствах, в установах та організаціях, які отримують (отримували в періоді, який перевіряється) кошти з бюджетів усіх рівнів, державних фондів і фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування або використовують (використовували в періоді, який перевіряється) державне чи комунальне майно, за дотриманням законодавства на всіх стадіях бюджетного процесу щодо державного та місцевих бюджетів; за дотриманням законодавства про державні закупівлі.

Кабінет Міністрів України спрямовує і координує діяльність Державної фінансової інспекції України, Міністерства

доходів і зборів України безпосередньо й через Міністра фінансів України – діяльність Державної казначейської служби України та Державної служби фінансового моніторингу України.

Міністерство доходів і зборів України має такі повноваження у сфері державного фінансового контролю [15]: здійснює контроль за надходженням до бюджетів та державних цільових фондів податків і зборів, інших платежів; забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері контролю за виробництвом і обігом спирту, алкогольних напоїв та тютюнових виробів, своєчасністю здійснення розрахунків в іноземній валюті в установленій законом строк, дотриманням порядку проведення готівкових розрахунків за товари (послуги), а також за наявністю ліцензій на провадження видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню відповідно до закону, торговельно-сервісних операцій з іноземною валютою, здійснюється для реалізації державної політики у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів і здійснює державний фінансовий контроль за [16]:

- веденням бухгалтерського обліку всіх надходжень та витрат державного і місцевих бюджетів, складанням та поданням фінансової і бюджетної звітності;
- бюджетними повноваженнями при зарахуванні надходжень бюджету;

- відповідністю: кошторисів розпорядників бюджетних коштів показникам розпису бюджету, бюджетних зобов'язань відповідним бюджетним асигнуванням, паспортів бюджетної програми тощо;

- дотриманням: правил валютного контролю за операціями з бюджетними коштами в іноземній валюті, порядку проведення лотерей із використанням електронних систем прийняття оплати за участь у лотереї в режимі реального часу;

- закупівлею товарів, робіт і послуг за державні кошти при здійсненні розрахунково-касового обслуговування розпорядників та одержувачів бюджетних коштів, а також інших клієнтів відповідно до законодавства.

Державна служба фінансового моніторингу України здійснює регулювання і нагляд за діяльністю суб'єктів первинного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, зокрема шляхом проведення планових і позапланових перевірок, у тому числі виїзних [17].

Державне регулювання ринків фінансових послуг здійснюється [18]:

- щодо ринку банківських послуг та діяльності із переказу коштів – Національним банком України;

- щодо ринків цінних паперів і похідних цінних паперів (деривативів) – Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

- щодо інших ринків фінансових послуг – Національною комісією з регулювання фінансових послуг (Нацкомфінпослуг).

Під державним регулюванням ринків фінансових послуг розуміють здійснення державою комплексу заходів щодо регулювання і нагляду за ринками фінансових послуг із метою захисту інтересів споживачів фінансових послуг та запобігання кризовим явищам. Механізми державного регулювання фінансових послуг передбачають: ведення державних реєстрів фінансових установ і реєстрів осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги, та ліцензування діяльності з надання фінансових послуг; нормативно-правове регулювання і нагляд за діяльністю учасників ринків фінансових послуг (окрім споживачів фінансових послуг); застосування уповноваженими державними органами заходів впливу; проведення інших заходів із державного регулювання ринків фінансових послуг.

Національний банк України, підзвітний Президенту України та Верховній Раді України в межах їх конституційних повноважень, є суб'єктом банківського нагляду [19]. Під банківським наглядом розуміємо систему контролю і ак-

тивних упорядкованих дій НБУ, спрямованих на забезпечення дотримання банками та іншими особами, стосовно яких Національний банк України здійснює наглядову діяльність законодавства України і встановлених нормативів задля забезпечення стабільності банківської системи та захисту інтересів вкладників і кредиторів банку.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) і Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, є державними колегіальними органами, підпорядкованими Президенту України й підзвітними Верховній Раді України.

Державне регулювання ринку цінних паперів НКЦПФР здійснює шляхом упровадження комплексу заходів щодо упорядкування, контролю, нагляду за ринком цінних паперів та їх похідних і запобігання зловживанням та порушенням у цій сфері [20]. Основними сферами державного регулювання і контролю НКЦПФР є: спільне інвестування й накопичувальне пенсійне забезпечення, емісія та обіг цінних паперів і похідних (деривативів), іпотечних сертифікатів, ціноутворення на ринку цінних паперів, дотримання емітентами порядку реєстрації випуску цінних паперів; діяльність фондових бірж та депозитарної системи України [21]. НКЦПФР встановлює особливості організації і проведення внутрішнього аудиту (контролю) у професійних учасниках фондового ринку; встановлює правила та стандарти здійснення учасниками депозитарної системи України операцій на ринку цінних паперів і контролює їх дотримання.

Нацкомфінпослуг здійснює відповідно до законодавства державне регулювання та нагляд за діяльністю фінансових установ (окрім банків, професійних учасників фондового ринку, інститутів спільного інвестування, фінансових установ, які мають статус міжурядових міжнародних організацій, Державної казначейської служби України та державних цільових фондів) [22]. Нацкомфінпослуг затверджує умови провадження діяльності із надання фінансових послуг, для якої необхідно отримання відповідної ліцензії чи дозволу, і порядок контролю за дотриманням зазначених умов; здійснює контроль за функ-

ціонуванням страховиків, бюро кредитних історій, управителів фондів фінансування будівництва і фондів операцій із нерухомістю, фінансових установ, які проводять операції з іпотечного кредитування та є емітентами іпотечних сертифікатів і суб'єктами управління іпотечними активами; накопичувальній системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, недержавних пенсійних фондів та їх адміністраторів.

Висновки. Основний науковий результат статті полягає у формалізації системи органів державного фінансового контролю і нагляду (рис.). Сферою державного фінансового контролю є державні фінанси, а сферою державного фінансового нагляду – фінансовий моніторинг та ринок фінансових послуг (банківський, ринок цінних паперів, ринок інших фінансових послуг).

Державний фінансовий нагляд є надвідомчим різновидом державного фінансового контролю, тісно пов'язаним із державним регулюванням певної сфери ринкових відносин, яке полягає у встановленні норм, нормативів, правил ліцензування і стандартів функціонування ринкових суб'єктів у цій сфері, а також контролі за їх дотриманням та законності діяльності підконтрольного суб'єкта із метою забезпечення стабільного функціонування ринку фінансових послуг, захисту прав їх споживачів і запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Державний фінансовий контроль – це система контролю-аналітичних і експертних дій органів зовнішнього та внутрішнього державного фінансового контролю за суб'єктами державного сектору з метою забезпечення законності, попередження порушень фінансової дисципліни, економічної ефективності при формуванні, розподілі й використанні державних фінансових ресурсів і органів місцевого самоврядування. При цьому органи державного фінансового нагляду є підконтрольними органам державного фінансового контролю, а органи внутрішнього державного фінансового контролю – органам зовнішнього державного фінансового контролю у частині законності та ефективності використання ними державних коштів.

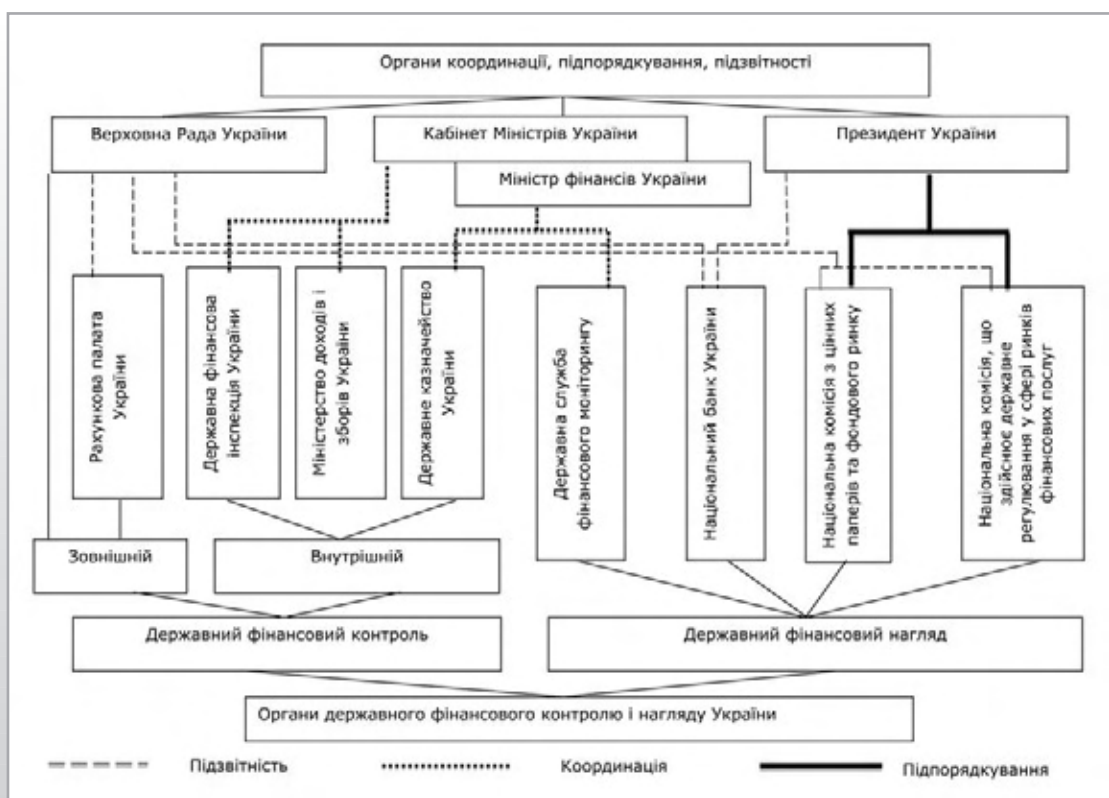

Рис. Система органів державного фінансового контролю і нагляду

Джерело: Власна розробка автора

Таким чином, власний доробок автора полягає в розробці методичного підходу до об'єднання органів державного фінансового контролю і нагляду в єдину систему.

З теоретичного погляду, автором удосконалено дефініції «державний фінансовий нагляд», «державний фінансовий контроль» на основі реалізації функціонального підходу. Практична значущість отриманих результатів полягає у створенні передумов для підвищення ефективності використання державних коштів завдяки раціоналізації діяльності органів державного фінансового контролю та нагляду.

Література

- Програма економічних реформ на 2010–2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава» [Електронний ресурс]. – 2010. – Режим доступу : http://www.president.gov.ua/docs/Programa_reform_FINAL_1.pdf
- Peterson J. The Institutions of the European Union (The New European Union Series) / J. Peterson, M. Shackleton. – 3rd ed. – Oxford : University Press, 2012. – 442 p.
- Mikesell J. L. Fiscal Administration: Analysis and Applications for the Public Sector / J. L. Mikesell. – 8th ed. – Boston : Wadsworth, Cengage Learning, 2011. – 718 p.
- Power M. The Audit Society: Rituals of Verification by Michael Power / M. Power. – Oxford : University Press, 1999. – 186 p.
- Weirich T. R. Accounting and Auditing Research and Databases: Practitioner's Desk Reference / T. R. Weirich, N. T. Churyk, T. C. Pearson. – New Jersey : Published by John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, 2012. – 257 p.
- Chen G. G. Budget Tools: Financial Methods in the Public Sector / G. G. Chen, D. W. Forsythe, L. Weikart, D. W. Williams. – Washington : CQ Press, 2009. – 277 p.
- Скоропад І. С. Державний фінансовий контроль в Україні: проблеми та шляхи реформування / І. С. Скоропад // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.3. – С. 263–268.
- Вацик Н. Необхідність вдосконалення державного фінансового контролю за використанням бюджетних коштів / Н. Вацик // Галицький економічний вісник. Сер. Фінансово-кредитне забезпечення діяльності господарюючих суб'єктів. – 2010. – № 3(28). – С. 184–190.
- Поліохович В. І. Державний контроль на фондовому ринку як форма реалізації організаційно-господарської функції державного регулювання / В. І. Поліохович // Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Права : збірник наук. праць. – 2012. – № 1(13). – С. 158–162.
- Поліохович В. Господарсько-правові форми державного регулювання фондового ринку України / В. Поліохович // Вісник Академії правових наук України. – 2011. – № 4. – С. 137–143.
- Бюджетний кодекс України : Закон України від 08.07.2010 № 2456-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/page>
- Бюджетний кодекс України : Закон України від 21.06.2001 № 2542-III (втрапив чинність) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2542-14/page>
- Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України № 5463-VI від 16.10.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>
- Положення про Державну фінансову інспекцію України : затверджено Указом Президента України від 23 квітня 2011 року № 499/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/499/2011>
- Положення про Міністерство доходів і зборів України : затверджено Указом Президента України від 18 березня 2013 року № 141/2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/141/2013>
- Положення про Державну казначейську службу України : затверджено Указом Президента України від 13 квітня 2011 року № 460/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/460/2011>
- Положення про Державний комітет фінансового моніторингу України : затверджено Указом Президента України від 13 квітня 2011 р. № 466/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.sdfm.gov.ua/articles.php?cat_id=107&art_id=5314&lang=uk
- Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12 липня 2001 р. № 2664-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?code=2664-14>
- Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/67914/page?text=%CF%F0%E5%E7%E8%E4%E5%ED%F2>

- Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні : Закон України від 30 жовтня 1996 р. № 448/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?code=448/96-ВР>
- Положення про Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку : затверджено Указом Президента України від 23 листопада 2011 р. № 1063/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1063/2011>
- Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг : Затверджено Указом Президента України від 23 листопада 2011 р. № 1070/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1070/2011>

Стаття надійшла до редакції 09.10.2013

References

- The President of Ukraine (2010). *Program of economic reforms on 2010-2014*. Retrieved from http://www.president.gov.ua/docs/Programa_reform_FINAL_1.pdf (in Ukr).
- Peterson, J., & Shackleton, M. (2012). *The Institutions of the European Union (The New European Union Series)*. (3rd ed.). Oxford: University Press.
- Mikesell, J. L. (2011). *Fiscal Administration: A Analysis and Applications for the Public Sector* (8th ed.). Boston: Wadsworth, Cengage Learning.
- Power, M. (1999). *The Audit Society: Rituals of Verification by Michael Power*. Oxford: University Press.
- Weirich, T. R., Churyk, N. T., & Pearson, T. C. (2012). *Accounting and Auditing Research and Databases: Practitioner's Desk Reference*. New Jersey: Published by John Wiley & Sons, Inc., Hoboken.
- Chen, G. G., Forsythe, D. W., Weikart, L., & Williams, D. W. (2009). *Budget Tools: Financial Methods in the Public Sector*. Washington: CQ Press.
- Скоропад, І. С. (2011). State financial control in Ukraine: problems and ways of reformation. *Naukovyj visnyk NLTU Ukrainy (Scientific Announcer of NLTU of Ukraine)*, 21.3, 263-268 (in Ukr).
- Vatsyk, N. (2010). Necessity of state financial control perfection using budgetary facilities. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk (Galician Economic Announcer)*, 3(28), 184-190 (in Ukr).
- Polihovych, V. I. (2012). State control at the fund market as a form of organizational-economic function of governmental control realization. *Visnyk NTUU «KPI» (Announcer of NTU «KPI»)*, 1(13), 158-162 (in Ukr).
- Polihovych, V. (2011). Economic and legal forms of governmental regulations over Ukraine's fund market. *Visnyk Akademii pravovykh nauk Ukrainy (Announcer of the Ukrainian Legal Sciences Academy)*, 4, 137-143 (in Ukr).
- Budgetary Code of Ukraine (2010). *Law of Ukraine*. Retrieved from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/page> (in Ukr).
- Budgetary Code of Ukraine (2001). *Law of Ukraine*. Retrieved from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2542-14/page> (in Ukr).
- About basic principles of state financial control realization in Ukraine (2012). *Law of Ukraine*. Retrieved from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-12> (in Ukr).
- Provision about the State Financial Inspection of Ukraine (2011). *Decree of the President of Ukraine*. Retrieved from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/499/2011> (in Ukr).
- Provision about the Ministry of Profits Collections of Ukraine (2013). *Decree of the President of Ukraine*. Retrieved from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/141/2013> (in Ukr).
- Provision about Government Treasury Service of Ukraine (2011). *Decree of the President of Ukraine*. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/460/2011> (in Ukr).
- Provision about the State Committee of the Financial Monitoring of Ukraine (2011). *Decree of the President of Ukraine*. Retrieved from http://www.sdfm.gov.ua/articles.php?cat_id=107&art_id=5314&lang=uk (in Ukr).
- About financial services and government control of financial services markets (2001). *Law of Ukraine*. Retrieved from <http://zakon.nau.ua/doc/?code=2664-14> (in Ukr).
- About the National Bank of Ukraine (1999). *Law of Ukraine*. Retrieved from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/679-14/page?text=%CF%F0%E5%E7%E8%E4%E5%ED%F2> (in Ukr).
- About government control of equities market in Ukraine (1996). *Law of Ukraine*. Retrieved from <http://zakon.nau.ua/doc/?code=448/96-ВР> (in Ukr).
- Provision about the National Commission on Securities and Fund Market (2011). *Decree of the President of Ukraine*. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1063/2011> (in Ukr).
- Provision about the National Commission which carries out government control in the field of financial services markets (2011). *Decree of the President of Ukraine*. Retrieved from <http://www.dfp.gov.ua/844.html> (in Ukr).

Received 09.10.2013

ЕКОНОМІЧНИЙ ЧАСОПИС – XXI

Журнал для національної еліти України

ПЕРЕДПЛАТИ І ДОЛУЧАЙСЯ!